

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ב"ל 55739-01-21

1 28 אוגוסט 2022
2

לפני:

כב' השופט עמיצור איתם

ב.ג.מ בע"מ

התובעת

ע"י ב"כ עו"ד יוסף ברק

-

המוסד לביטוח לאומי

הנתבע

ע"י ב"כ עו"ד ארז בוקאי

3

פסק דין

4

5 1. המוסד לביטוח לאומי ערך לתובעת ביקורת ניכויים לשנים 2012-2015 וקבע את
6 דמי הביטוח בהתאם לממצאיה. לפני תביעת התובעת, בה היא מבקשת לבטל
7 את החיוב בדמי ביטוח שנקבע לה בגין הפרשי שווי רכב לשנות הביקורת. הן
8 מחמת התיישנות והן מפני שלשיתתה היא שילמה את מלוא דמי הביטוח בגין
9 הטבת 'שווי רכב' שניתנה לעובדיה.

10 2. עיקר המחלוקת בין הצדדים הוא בשאלת אופן חישוב זקיפת שווי רכב בשכרם
11 של עובדי התובעת. התובעת שילמה לעובד שבמחלוקת שכר נטו. בתלוש השכר
12 הופיעו שני רכיבים המכונים "שווי רכב" ו-"פיצוי שווי". לטענת התובעת
13 המדובר רק בפיצול "טכני" אולם איחוד שני הרכיבים הללו מהווה תשלום מלא
14 של שווי הרכב לפי התקנות. המוסד לעומתה טוען כי שווי הרכב לא נזקף נכון
15 בשכר העובדים על פי הוראת התקנות הרלוונטיות, והרכיב המכונה "פיצוי שווי"
16 הוא רק רכיב הגילום לעובד והוא בבחינת תוספת תשלום נפרדת שחייבת
17 בתשלום דמי ביטוח, מעבר לתשלום על שווי הרכב.

18

19

20

21

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ב"ל 21-01-55739

העובדות

- 1
- 2 3. התשתית העובדתית כפי שהתבררה בבית הדין עולה מרשימת העובדות
- 3 המוסכמות שהגישו הצדדים, וכן מכתבי הטענות שהגישו הצדדים, מהמסמכים
- 4 והתצהירים שהוגשו בתמיכה לכתבי הטענות ומן העדויות שנשמעו לפניי.
- 5
- 6 4. כאמור, ענייננו בביקורת ניכויים על פי סעיף 358 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח
- 7 משולב], תשנ"ה-1995, שהחלה ביום 3.12.19. ביום 2.2.20 נשלח פקיד גבייה
- 8 ראשי לתובעת הודעה על קביעת דמי הביטוח בסך 209,367 ש"ח (קרן 206,316
- 9 ש"ח והצמדה בסך 3,051 ש"ח), בין היתר, בשל הפרשי שווי רכב צמוד.
- 10
- 11 5. התובעת הגישה השגה על קביעת דמי הביטוח ביום 5.3.20, אשר נדונה בפני
- 12 פקידת ההשגות. במרכז ההשגה עמדה טענתה של התובעת לפיה בתלושי השכר
- 13 של העובד נרשמים "שווי רכב ופיצוי שווי. שווי הרכב ופיצוי שווי חד הם ויש
- 14 לראותם כיחידה אחת. ללא רישום שווי רכב בתלוש לא יכלל גם פיצוי שווי.
- 15 פיצוי השווי הינו חלק משווי הרכב ברוטו לצורך חישוב המס ולמעשה הינו
- 16 גילום של שווי הרכב ומהווים חלק המס וביטוח לאומי בגין השווי" (ההדגשות
- 17 אינן במקור).
- 18
- 19 6. לאחר הגשת ההשגה התנהל שיח בין הצדדים. במכתבה מיום 6.5.20 הבהירה
- 20 התובעת ש"כל פיצויי השווי הינם מסים ששולמו למס הכנסה וביטוח לאומי
- 21 והינם גילום כמו כל תשלום נטו אחר שניתן לעובד ומגולם", והלינה על כך שלא
- 22 קיבלה הסבר "מדוע יש לגלם סכומים שהינם ברוטו שהרי הינם כבר כוללים
- 23 את המס או אם התייחסות להפרש נטו".
- 24
- 25 7. לפי הראיות שהונחו בפניי, וככל הנראה, מאחר שצוין בהשגה כי "בביקורת מס
- 26 הכנסה שנערכה לחברה לשנים עד 2011 התקבלה עמדתנו ושומות הניכויים
- 27 תוקנו בהתאם באישור נציבות מס הכנסה. על פי שומות אלו שולמו לביטוח
- 28 לאומי הפרשי דמי הביטוח לאחר תיקון השומות" או מטעמים מעשיים אחרים,
- 29 כללו הצדדים בשיח זה גם את רשות המסים.
- 30

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ב"ל 21-01-55739

8. ביום 24.5.22 נדחתה ההשגה על עצם החיוב הפרשי דמי ביטוח בגין רכב צמוד, ותוקנו טעויות בחישוב (בן היתר גם התקבלה ההשגה בנושאים שאינם במחלוקת בתיק זה). בהתאם נשלחה לתובעת הודעה על קביעת דמי ביטוח בסך 184,514 ש"ח (קרן - 181,839 ש"ח והצמדה 2,675 ש"ח).

ההליך בבית הדין וטענות הצדדים

9. לאחר שהתקיימה ישיבה מקדמית, נקבעו בהחלטת כב' השופט רוטמן רשימת המוסכמות והפלוגתאות בתיק זה, כאשר הפלוגתא העומדת לבירור לפניי צוינה בסעיף 1 לעיל. לצורך ברור שאלה זו הוגש תצהירו של מר אלי חיים, רואה החשבון מטעם התובעת, וכן הוגשה תעודת עובדת ציבור של גב' סיגל בן חמו, מנהלת אגף א' ביקורת ניכויים, ותצהירה של גב' שרה מזל בן חמו, מנהלת תחום בכירה באגף ביקורת ניכויים במוסד. לאחר מכן נקבעה ישיבה להוכחות שבמהלכה העידו מר חיים וגב' מזל בן חמו. בתום הישיבה נקצבו מועדים להגשת סיכומי הצדדים בכתב, ולאחר הגשתם – הגיעה השעה למתן פסק דין.

10. **התובעת** טוענת שעל פי הוראות סעיף 363א לחוק הביטוח הלאומי ההודעה על קביעת דמי הביטוח מיום 2.2.20 מתייחסת למועדים מוקדמים לחודש שכר ינואר 2013, שדווח למוסד ביום 15.2.13. מאחר שהתובעת קיימה את חובתה לדווח על דמי הביטוח, חלה התיישנות על כל קביעה המוקדמת לחודש שכר זה.

11. לגופו של עניין, טוענת התובעת שתי טענות השזורות זו בזו: הראשונה, כי המוסד התעלם ממרכיב "פיצוי שווי" שמופיע בתלושי השכר וערך חישוב מחדש לשווי הרכב. לשיטת התובעת - מדובר בהפרש שבין שווי הרכב לפי תקנות מס הכנסה ובין מרכיב "רכב שווי" שמופיע בתלושי השכר. זאת, חרף טענותיה שהיא שילמה בגינו דמי ביטוח; השניה, שהמוסד ראה ברכיב "פיצוי שווי" כרכיב שכר 'נטוי'. לכן, המוסד ערך "גילום על גילום" של סכום זה "לפי שיעור המס וביטוח הלאומי (בשנת 2015 – מס הכנסה 34% + ביטוח לאומי 12%) ולפי זה יצא בקביעה תשלום של דמי ביטוח הלאומי בסכום שהוא כמעט כפול מסכום הפרש". זאת לטענתה בניגוד לדין הדורש חיוב בדמי ביטוח רק בגין השכר ברוטו.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ב"ל 55739-01-21

12. **המוסד** טען כי מרוץ ההתיישנות מתחיל מהמוקדם מבין השניים: המועד בו הוגש לידיו טופס 126 לשנת המס, או מהמועד בו התקבלה שומת ניכויים מרשות המסים. אין חולק שטופס 126 לשנת 2012 מן התובעת התקבל לידיו ביום 20.6.13 והקביעה הוצאה ביום 2.2.20 - עוד לפני שחלפה תקופת ההתיישנות.
13. לגופו של עניין טוען המוסד (ובאריכות שהיה בהחלט ניתן לצמצמה באופן ניכר) שהנוסחה לחישוב שווי רכב קבועה בתקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברכב), תשמ"ז-1987. מדובר בסכום אחיד על פי סוג הרכב ושנת הייצור. התובעת פיצלה את רכיב שווי הרכב לשניים: "שווי רכב" ו-"פיצוי שווי". התוצאה הייתה שדמי הביטוח שדווחו על ידי התובעת בכל הנוגע לשווי הרכב חושבו באופן חלקי ולא על פי הנוסחה שבתקנות. על כן, נקבע כי ישנו הפרש דמי הביטוח לתשלום.
14. המוסד טוען ש"פיצוי שווי" אינו תחליף לזקיפה הרעיונית הנדרשת בגין רכב וכלל אינו קשור בשימוש ברכב. זאת, מן הטעם שמדובר בתוספת התשלום שאותה גילם המעסיק ואשר נועדה לפצות את העובד על המס ודמי הביטוח שנוכו משכרו **בגין אותה זקיפה חלקית**. המוסד מדגיש שהמעסיק הוא זה שחייב לנכות את תשלומי המסים, לרבות דמי הביטוח, משכרו של העובד. כאשר המעסיק בוחר לשלם את תשלומי החובה החלים על העובד מכיסו, מדובר בהטבת שכר לעובד שניתנת לו בדמות של חסכון במס. על כן גם הגילום הנו הלכה למעשה תוספת שכר שחייבת במס הכנסה ובדמי ביטוח. לכן, גם רכיב הגילום עצמו הוא רכיב החייב במס ובדמי ביטוח.

דיון והכרעה

15. אקדים ואומר כי דין התביעה להידחות. זאת מן הטעמים המפורטים להלן.

שאלת ההתיישנות

16. הוראת סעיף 363א לחוק הביטוח הלאומי, שכותרתה "דרישה לתשלום חוב דמי ביטוח בתוך שבע שנים" מורה כך - (א) בתוך שבע שנים, לכל היותר, מהמועד לתשלום דמי ביטוח כהגדרתם בסעיף 364(ב), ישלח המוסד לחייב בתשלום דרישה לתשלום חוב באמצעות הדואר; לא נשלחה דרישה לתשלום החוב בתקופה כאמור, ואם נשלחה - לא ננקטו הליכי גבייה לפי פקודת המסים

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ב"ל 55739-01-21

- 1 (גבייה), או לא בוצע קיזוז בתוך שבע שנים ממועד הדרישה, לא ייגבו דמי
2 הביטוח וכל חוב הנצמח מהם מהחייב בתשלומם, לרבות בדרך של קיזוז, ואי-
3 תשלומם לא יפגע בזכויות לקצבה או לגמלה, על אף הוראות כל דין אחר.
4 (ב) חלה חובת דיווח לפי סעיף 355 או חובת רישום לפי סעיף 379 שלא קוימה
5 במועדה לגבי התקופה שבעדה נדרשים דמי הביטוח, למעט בנסיבות כאמור
6 בסעיף 380(ב), תתחיל התקופה האמורה בסעיף קטן (א) – (1) מהמועד שבו
7 קוימה החובה או ממועד קבלת מידע לעניין החבות בדמי הביטוח לפי סעיף
8 384א, לפי המוקדם; (2) לעניין מי שחלות לגביו הוראות בדבר שומה סופית
9 של הכנסה וקביעת השומה הסופית חלה במועד מאוחר מהמועדים האמורים
10 בפסקה (1) – ממועד קביעת השומה".
- 11
- 12 17. ההוראה האמורה הוספה במסגרת תיקון 159 לחוק הביטוח הלאומי ביום
13 1.1.15. מעיון בדברי ההסבר להצעה כמו גם מן הדיונים שנערכו לגביה בוועדת
14 העבודה והרווחה של הכנסת, עולה כי מטרתה הייתה בראש ובראשונה מתן
15 מענה למצב שבו המבוטח הבודד מקבל הודעה על חוב, שנים לאחר היווצרותו
16 ועליו לשלמו. הדוגמה שעמדה במרכז התיקון, היא תקופת ביניים קצרה בה נוצר
17 חוב בדמי ביטוח לאחר סיום בית הספר התיכון ועד לגיוס לצה"ל. במקרה ברור
18 זה, המועד לתשלום דמי ביטוח הוא הקובע לצורך תחילת מרוץ ההתיישנות. מצב
19 פשוט זה של מבוטח בודד שחייב בדמי ביטוח בעד עצמו, שונה מענייננו בו
20 התובעת היא מעסיקה, והדיווחים על תשלום דמי הביטוח מועברים על ידה ביום
21 ה-15 בכל חודש.
- 22
- 23 18. מעדותה של גב' בן חמו עלה כי המעסיק מדווח באותו מועד, נתונים כוללניים
24 בלבד – מספר העובדים; שכרם; שיעור דמי הביטוח. נתונים אלה אינם כוללים
25 פירוט שמי של העובדים, כמו גם נתונים נוספים המאפשרים למוסד להסיק
26 מסקנות כלשהן לעניין דמי הביטוח שדווחו. לאור זאת, הסבירה גב' בן חמו
27 ש"חובת הדיווח" של המעסיק הקבועה בסעיף 363א(ב) מתייחסת לטפסי 126 –
28 הכוללים את פירוט מלוא רכיבי השכר של העובד – ורק משקוימה חובה זו
29 מתחיל מרוץ ההתיישנות (ראו ע' 10 ש' 21-26).
- 30

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ב"ל 21-01-55739

19. אין חולק כי התובעת העבירה טפסי 126 למוסד עבור שנת 2012 בחודש יוני 2013. התובעת לא טענה בשום שלב שהועבר על ידה או בגינה מידע לעניין החבות בדמי הביטוח המאפשר למוסד לפעול לקביעת דמי הביטוח קודם לכן, מעבר לעצם הדיווח החודשי. כאמור הדיווח העיתי החודשי אין בו די כדי לאפשר למוסד לבקר את הדיווח. על כן, יש למנות את תקופת שבע השנים מן היום שבו קיבל המוסד את טפסי 126. לפיכך, משעה שהקביעה נקבעה ביום 2.2.20, צודק המוסד בטענתו כי לא חלה התיישנות לשנת 2012.
20. אשר לטענתה של התובעת לעניין הכתוב באתר האינטרנט של המוסד, יש לציין כי למידע זה אין ערך מכונן בפני עצמו הגובר על הוראות החוק. לכל היותר, ניתן להיעזר בו על מנת לבחון כיצד מפרש המוסד את החוק שעל יישומו הוא אמון. גם אם נבחן את טענתה של התובעת בהקשר זה, מן הצילום באתר האינטרנט המופיע בסעיף 6 לסיכומיה עולה כי ספירת "7 השנים רטרואקטיבית" נערכת "משנת המס שהסתיימה". אין בכיתוב זה כדי ללמד שהמוסד מוחל על חובת הדיווח הקבועה בסעיף כמשתמע מטענת התובעת. ממילא, לא ניתן לקבל טענה שאי קיום חובת הדיווח שבדין מאיינת את חובת תשלום דמי הביטוח (ראו והשוו לעב"ל (ארצי) 10820-09-17 המוסד לביטוח לאומי – אריה מיזל (30.7.19), בפסקה 40 ועב"ל (ארצי) 57587-03-19 המוסד לביטוח לאומי - מגן דוד אדום (24.8.20), בפסקה 64).
21. לאור האמור, טענת ההתיישנות שהעלתה התובעת – נדחית. יש לציין כי טענה בנוגע להתיישנות מכוח הדינים החלים על רשות המסים נזנחה על ידי התובעת ולא נדונה.

התשתית הנורמטיבית – תקנות שווי רכב

22. סעיף 344 לחוק הביטוח הלאומי, שכותרתו "חישוב הכנסתו החודשית של עובד", קובע כי "יראו כהכנסתו החודשית של עובד את הכנסתו בעד החודש שקדם ל-1 בחודש שבו חל מועד התשלום, מן המקורות המפורטים בסעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה; ..". סעיף 2(2)(א) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] קובעת כי תשלומים שניתנו לעובד בשל החזקת רכב הם בבחינת מקור הכנסה מעבודה. בשנת 2009 תוקנו תקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברכב), תשמ"ז-1987 ובאופן

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ב"ל 21-01-55739

מקיף, כך שנכללה בהן נוסחה קבועה לחישוב שווי רכב. וכך מורה תקנה 2
שבתקנות אלה – "השווי לכל חודש של השימוש ברכב, למעט אופנוע כאמור
בתקנת משנה (ב), שהועמד לרשות העובד, היא התוצאה המתקבלת מהכפלת
המחיר המתואם לצרכן של הרכב בשיעור שווי השימוש [...], שהוא מעוגל
לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 10 שקלים חדשים".

23. בפרשת אור-זך קבע בית המשפט העליון כי תקנות אלה "מורות על נוסחה קבועה
לחישוב שווי השימוש ברכב ואין הן מזכירות דרכים נוספות לחישוב שווי
שימוש זה. אין מדובר בניסוח המצביע על חזקה, או בניסוח המותיר פתח
לאפשרויות חישוב חלופיות" אלא בנוסחה "ברורה וחד-משמעית" (ע"א
4096/18 חכם את אור-זך עורכי דין נ' פקיד שומה עכו (19.5.23), בפסקה 19.
להלן: פרשת אור-זך). בהמשך הדברים אף צוין, כי "הסדרת אופן החישוב בדרך
של נוסחה אחידה וברורה יש בה כדי לקדם את היעילות, הפשטות והבהירות
בגביית מס ובכך להביא לקידום התכלית שעניינה מניעת העלמות מס כלל
זה מאפשר לרשויות המס להתגבר על קשיי הוכחה, מסירה מהן את הנטל
לבחון את טענות הנישומים הספציפיים ומגבירה את הוודאות המשפטית"
(שם, בפסקה 25. ההדגשות אינן במקור).

24. אך לאחרונה נדרש בית המשפט העליון בשבתו כבג"ץ פעם נוספת לעתירה
שביקשה לבטל או לתקן את תקנות שווי רכב, כך שהעותרות שם יחוייבו בשיעורי
מס מופחתים (בג"ץ 836/22 ניוויז'ין שרות מוניציפאלי בע"מ נ' רשות המסים
בישראל (13.2.22)). לעניין זה ציין בית המשפט העליון כי "הלכה היא כי בית
משפט זה יימנע מלהורות לרשות מינהלית כיצד להפעיל את סמכותה
החקיקתית, ולא ימיר את שיקול דעתה בשיקול דעתו שלו על ידי קביעת תוכנו
של ההסדר התחיקתי הרלוונטי ... לגופם של דברים יובהר שאין ממש בטענות
העותרות המכוונות נגד חוקיות תקנה 2 לתקנות שווי השימוש ובכלל זה לנוסחה
הקבועה בה" (שם, בפסקה 5). בהמשך לדברים אלה הפנה בית המשפט העליון
לכך שטענות דומות כבר נדחו על ידו בפרשת אור-זך "תוך שהודגש שתקנה 2
לתקנות שווי השימוש עומדת בתכליות דיני המס" (שם, שם).

לגופו של עניין

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ב"ל 21-01-55739

- 1
- 2 25. בתביעתה מעלה התובעת שתי טענות בהן אדון לפי סדרן. טענתה הראשונה של
- 3 התובעת, אותה היא מכנה "הטענה הטכנית", היא כאמור שהמוסד התעלם
- 4 ממרכיב "זקיפת שווי" שמופיע בתלושי השכר וערך חישוב מחדש לשווי הרכב,
- 5 וזאת למרות שלטענתה, "פיצוי שווי" הוא חלק בלתי נפרד משווי הרכב.
- 6
- 7 26. אין מחלוקת שרכיב "זקיפת שווי" כשלעצמו אינו משקף את מלוא שווי הרכב
- 8 בהתאם לתקנות. אין גם מחלוקת כי שכר העובד שולם לו כשכר נטו. היינו, היכן
- 9 שהוא בתלוש שכרו יש לצפות למצוא רכיב של גילום. המוסד ראה ברכיב "פיצוי
- 10 השווי", גם לפי הכינוי שניתן לו וגם לפי אמדן של סכומו כרכיב הגילום ולא
- 11 כרכיב שווי הרכב המקורי. לכן הגיע למסקנה שדמי הביטוח שולמו באופן חלקי
- 12 וכי יש לשלם גם דמי ביטוח על מלוא השווי בהתאם לתקנות וגם דמי ביטוח בגין
- 13 הגילום שהוא הטבה בפני עצמה שדינה כשכר.
- 14
- 15 27. בעדות מר חיים מטעם התובעת לא נמצא הסבר ברור מדוע מלכתחילה פוצל
- 16 רכיב שווי הרכב לשניים ומדוע כעת מבקשת התובעת לאחד את שפוצל. לדבריו,
- 17 "הפיצול הוא עניין טכני של התוכנה" (ע' 6 ש' 2) שאינו משנה בתוצאה מבחינת
- 18 שורת שכר הנטו המשולם לעובד (ר' ע' 6 ש' 30). עם זאת, מעדותו של מר חיים
- 19 לא הוסבר באופן ברור מדוע "עניין טכני" זה משפיע על אופן חישוב דמי הביטוח
- 20 כפי שהובהרו בתצהירה של גב' בן חמו - סוגיה שאותה הסבירה בעדותה באופן
- 21 ברור ומשכנע (ע' 12 ש' 21-23). כמו כן וככל שמדובר בעניין טכני לא ברור מדוע
- 22 לא חושבו דמי הביטוח מלכתחילה בהתאם לנוסחה הקבועה בתקנות שווי רכב.
- 23 לעניין זה, ציין מר חיים בעדותו כי אכן "אין עיגון" ספציפי לדרך החישוב שערך,
- 24 אך "גם אין עיגון הפוך" (ע' 5 ש' 25). נוכח לשונה של תקנה 2 לתקנות שווי רכב
- 25 ופסיקתו של בית המשפט העליון לפיה ניסוח זה אינו מותיר פתח לאפשרות
- 26 חישוב חלופיות, טענה זו אינה מתיישבת עם הוראות הדין ואין בידי לקבלה.
- 27
- 28 28. במסגרת ביקורת הניכויים של המוסד עליו להתחקות אחר השווי האמתי של
- 29 הרכב בהתאם לתקנות ולא ללכת לפי כותרות וסעיפים שונים בהם מכתירה
- 30 המעסיקה את הרכיבים השונים. לכן, נכון יותר במקרה זה לערוך חישוב עצמאי
- 31 מלכתחילה של שווי הרכב כפי שעשה המוסד. צודק המוסד כי בתקנות אין כל

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ב"ל 55739-01-21

- 1 עיגון לכך שבמקרה של תשלום שכר נטו לעובד שווי הרכב כולל גם את רכיב
2 גילום המס.
3
- 4 29. נשאלת השאלה מה דינו של רכיב "פיצוי שווי" והאם גם הוא חייב בדמי ביטוח.
5 כאמור לטענת התובעת, ככל שחשוב שווי הרכב נעשה שלא לפי רכיבי תלוש
6 השכר, הרי אין לחייב רכיב זה בדמי ביטוח שכן נערך גילום על גילום.
7
- 8 30. בית הדין אינו בא בנעליו של פקיד ההשגות בכל הנוגע לדרך חישובם של דמי
9 הביטוח באשר מדובר בסוגיה מקצועית גרידא המסורה לשיקול דעתה של
10 הרשות, והשאלה המשפטית שניצבת לפתחי היא האם פעלה פקידה ההשגות
11 בהתאם לסמכויותיה שבדין.
12
- 13 31. כאמור מן העולה מהתלושים שצורפו לתצהירו של מר חיים עולה כי **במקביל**
14 לתשלום שווי רכב, ניתנה לעובדים הטבה בשכרם בדמות "פיצוי שווי". מטרת
15 הטבה זו - כפי שציין מר חיים בעדותו - היא לבטא "**את המס כולו לביטוח לאומי**
16 **ולמס הכנסה**" (ע' 5 ש' 28) ועל כן פוצל פיצוי השווי משווי הרכב. על פי הסברו
17 של מר חיים, מטרת ההטבה היא לוודא כי שכרו של העובד 'נטו' לא משתנה בגין
18 זקיפת שווי הרכב (ראו עדות מר חיים בע' 6 ש' 21). מכלל האמור, ובייחוד מדברי
19 התובעת עצמה, ניתן ללמוד כי הטבה זו אינה קשורה בשימוש ברכב עצמו או
20 ליתרונות הבלתי מוחשיים המגולמים בשימוש זה ואשר בשלם מלכתחילה
21 נקבעה הנוסחה האחידה שבתקנות (ראו פרשת **אור-זך** בפסקה 27). מדובר
22 בהטבה שהיא חיצונית לשימוש ברכב ומטרתה הברורה היא אכן לשמש כפיצוי
23 על זקיפת שווי ההטבה בשכר העובד. כלומר מדובר בהטבה שהיא ייחודית לעובד
24 המשתכר שכר נטו. על כן, מקובלת עלי טענת המוסד שעל פי דין המעסיק **אינו**
25 חייב לשאת באותם תשלומים במקום העובד, ועל כן, תשלומם מכיסו היא
26 בבחינת תוספת לשכרו של העובד. (ראה והשווה בל (ת"א) 41881-06-1 **קבוצת**
27 **רמת בטיחות בע"מ - המוסד לביטוח לאומי**, שאושר בבית הדין הארצי; ראה
28 גם את שמשותמע מסעיף 22 (ג) לפסק הדין בעבל (ארצי) 57587-03-19 **המוסד**
29 **לביטוח לאומי - מגן דוד אדום** (הנזכר)
30

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ב"ל 21-01-55739

1 32. המדובר אפוא בשתי הטבות שתכליתן שונה זו מזו. לא הובא בפני כל טיעון
2 משכנע מדוע לסטות מהתחשיב אותו הציגה הגב' בן חמו בתצהירה ועדותה לפיו,
3 כאשר מדובר בשכר נטו, גם רכיב הגילום עצמו חייב בדמי ביטוח. לא נמצא גם
4 כל רכיב אחר בתלוש השכר שיש לראות בו כרכיב גילום המס. כאמור, מדובר
5 בהטבות שפוצלו בפועל על ידי המעסיקה, המעסיקה גם בחרה להבהיר את
6 תכליתן באמצעות כותרות מתאימות וגם בעדות לפני, כאמור. לכן, בדין ראה
7 אותן המוסד כנפרדות זו מזו וקבע את דמי הביטוח בהתאם לכך. בשים לב לדברי
8 התובעת עצמה לא מצאתי טעם המצדיק התערבות במסקנת המוסד לפיה "פיצוי
9 שוויו" הוא ההטבה הכוללת את ערכי המס ואת חלק העובד בדמי הביטוח. מכאן,
10 שאין להתערב בקביעת פקידת ההשגות שמדובר בהטבה בערכי 'נטו' שיש לגלם
11 אותה.

12
13 33. התובעת טוענת ששיטת החיוב בגין הגילום מובילה לתוצאה אבסורדית. אכן,
14 לעיני אדם מן היישוב ייתכן שזו המסקנה. עם זאת כאמור, התוצאה תואמת את
15 הדין. בית המשפט העליון כבר נדרש כאמור ורק לאחרונה שוב לטענות הנוגעות
16 לכך שהתקנות לא מבססות חיוב במס אמת, ודחה אותן. אכן, יוצא שהצמדת
17 רכב מטעם העבודה ובפרט כשהעובד משתכר שכר נטו, היא הוצאה כבדה מאוד
18 על המעסיק. עם זאת, כמובן שאין מדובר בהטבות שאין דרך להתפרנס בלעדיהן
19 וכל מעסיק יערוך את חשבון הכדאיות בעת שהוא עורך את הסכם ההתקשרות
20 עם העובד.

21
22 34. זאת ועוד, כבר נקבע: "אותה תכלית של חוק הביטוח הלאומי, ה'בנוי ביסודו על
23 רעיון של סולידריות ועזרה הדדית' - לא תוכל להיעשות ללא גביית כספים
24 מכלל ציבור המבוטחים 'הגבייה והחלוקה קשורים קשר בל יינתק זה בזה,
25 כצבת בצבת עשויה למילוי תכליתו הסוציאלית של החוק'. שכן קופת הביטוח
26 הלאומי ממומנת ברובה מדמי הביטוח המשולמים על ידי המבוטחים או בעדם
27 ו'באין גבייה אין חלוקה, אין חוק ואין תכלית חוק'" (עב"ל (ארצי) 10-09-1844
28 המוסד לביטוח לאומי - לבנה חג'ג' (1.4.15), בפסקה 47 לדעתו של הנשיא
29 (כתוארו אז) פליטמן וההפניה שם להלכת מוזס). תכלית זו מנחה את המוסד
30 לביטוח לאומי בעת גביית דמי הביטוח, והיא מתווספת על התכלית שביסוד
31 פקודת המסים ובתקנות שווי רכב עליהם עמד בית המשפט העליון בפרשת אור-

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ב"ל 21-01-55739

1 זך. כאמור, הדרך שבה פעל המוסד מתיישבת עם הוראת התקנות ועם תכליתן
2 ואין להתערב בקביעת דמי הביטוח שנשלחה לתובעת.

3
4 35. כאמור, הדרך בה נקטה התובעת הובילה לתשלום דמי ביטוח על כל אחד מן
5 הרכיבים בנפרד, שהוא בדיוק הדבר שהיא ביקשה להימנע מכך מלכתחילה.
6 ייתכן לומר - ואין בידי את הכלים לבדוק זאת - שלו פעלה התובעת אחרת,
7 כלומר, לולא פוצלו הרכיבים לכתחילה, היה החיוב בדמי ביטוח נמוך יותר. אלא
8 שלאור כלל האמור לעיל ונוכח שיטת הפיצול וההפרדה המהותית בין שני
9 הרכיבים כפי שנעשתה על ידי התובעת בפועל, איני מוצא לנכון לאחד את
10 שהופרד ואין לתובעת אלא להלין על עצמה.

ההסתמכות על שומות מס הכנסה :

11
12
13
14 36. על מנת לתמוך בטענתה כי פיצול שווי הרכב נערך כדין, נסמכת התובעת במידה
15 רבה על כך שבשנים 2009-2011 הוצאו לה שומות סופיות על שווי הרכב,
16 ו"בערעור מיוחד לנציבות מס הכנסה השומות נפתחו" והנציב קיבל את עמדת
17 התובעת ואת חישוביה. בהמשך לכך, אף נקבע בהתאם החיוב בדמי ביטוח
18 לאותם שנים. בשנים 2012-2015 המשיכה התובעת ונהגה בדיוק באותו אופן. על
19 כן, טוענת התובעת כי טעה המוסד משלא קיבל טענה זו.

20
21 37. אין בידי לקבל את טענות התובעת. אכן בית הדין הארצי פסק ש"ככל שיש
22 קביעה פוזיטיבית של רשויות המס בנוגע לשומה הרי שבהיעדר טעם לסטות
23 מדיניות ראויה היא כי כמקובל בין רשויות המוסד יכבד את קביעתן של רשויות
24 המס" - אך באותה נשימה הוסיף שכלל זה אינו חף מסייגים (עב"ל (ארצי)
25 15414-08-20 רמת בטיחות בע"מ - המוסד לביטוח לאומי (13.05.21), בפסקה 6
26 וההפניות שם). בענייננו, משטוענת התובעת כי היה על המוסד להמשיך במתכונת
27 שהתקבלה על ידי רשות המסים בשעתו גם בשנים מאוחרות יותר - הן השנים
28 מושא הביקורת, אין זה ברור מדוע לא צירפה אסמכתא מתאימה כלשהי מרשות
29 המסים המלמדת כי עמדתה לעניין פיצול שווי הרכב התקבלה גם בשנים אלה.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ב"ל 21-01-55739

- 1 38. על אחת כמה וכמה כאשר לא הציגה התובעת כל קביעה פוזיטיבית בנוגע
2 לשומות הרלוונטיות לשנים בהן נערכה הביקורת. גם המסמך שהוצג אינו בגדר
3 חוות דעת שיש ללמוד ממנה מה דרך החישוב העקרונית שבה הולכת רשות
4 המסים בסוגיה. לכך מצטרפת העובדה שהתובעת לא ביקשה בשום שלב כי תובא
5 במישרין עמדת רשות המסים בסוגיה באמצעות תעודת עובד ציבור או באמצעות
6 בקשה לזימון עדים. אם סברה התובעת כי עמדתה של רשות המסים עשויה
7 לתמוך בפרשנות שהוצגה על ידה, חזקה עליה שהייתה מצרפת אותה להליך.
8 משלא נעשה כן, לא הרימה התובעת את הנטל להוכיח כי ישנה "קביעה
9 פוזיטיבית", כלומר שומת ניכויים של רשות המסים, שמנחה את המוסד
10 בשומתו.
11
- 12 39. גם אם אהיה מוכן להניח שבעבר ובשנים שבסמוך לאחר תיקון התקנות יכול
13 שהייתה אי בהירות מסוימת שעשויה להסביר את טענות התובעת, הרי שאי
14 בהירות זו הוסרה עם פסיקתו של בית המשפט העליון בפרשת אור-זך המפרשת
15 את התקנות וככזו – היא פועלת גם באופן רטרואספקטיבי (רע"א 8925/04 **סולל**
16 **בונה בניין ותשתיות בע"מ נ' עזבון המנוח אחמד עבד אלחמיד ז"ל** (27.2.06),
17 בפסקה 6).
18
- 19 40. מכל מקום, המוסד לביטוח לאומי מחויב לפעול בהתאם להוראות החוק המכונן,
20 שהוא חוק הביטוח הלאומי על מלוא תכליותיו הסוציאליות. אין בכוחה של אי
21 בהירות ביחסים שבין התובעת ובין רשות המסים אודות שנים קודמות לביקורת
22 נושא ענייננו, כדי לחייב את המוסד לפעול בניגוד לדין. בהתאם, אין לכפות את
23 המוסד לקבל טענה שמשמעותה האופרטיבית אינה מתיישבת עם הדין, ולא
24 מצאתי כי נפלה טעות בקביעתו של המוסד את שיעור דמי הביטוח הנסמכת על
25 הביקורת שערך.
26
- 27 41. לאור כלל האמור, מקובלת עלי טענת המוסד, כפי שהוסברה היטב בעדותה של
28 גבי בן חמו, כי שווי הרכב הנכון מופיע בתקנות בהתאם לסוג הרכב, וכי התובעת
29 לא ביצעה זקיפה מלאה של שווי הרכב בהתאם לתקנות שווי רכב.
30

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ב"ל 55739-01-21

1 42. התביעה נדחית אפוא. בנסיבות העניין בשים לב לאופי הדיון שהוא כלכלי-
2 מסחרי במהותו ולא נוגע למימושה של זכות סוציאלית, תישא התובעת בהוצאות
3 המשיב בסך 15,000 ש"ח. סכום זה ישולם בתוך 30 ימים מהיום, שאחרת, יישא
4 הפרשי ריבית והצמדה מהיום ועד לתשלומו המלא בפועל.

5

6 43. זכות ערעור על פסק דין זה לבית הדין הארצי לעבודה בתוך 30 ימים מהיום.

7

8

9

10

11

12

13

ניתן היום, א' אלול תשפ"ב, (28 אוגוסט 2022), בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.

14

וימירון

עמיצור איתם, שופט

15

16

